

دستور العمل استانداردسازی مکاتبات اداری

شماره: ۲۱۱۰۰۲/۱

شرح بازنگری	تاریخ تصویب / بازنگری
	۱۳۹۹ / ۱۲ / ۹

فهرست مطالب

۱- هدف.....	۱
۲- دامنه کاربرد.....	۲
۳- مسئولیت‌ها.....	۲
۴- تعاریف.....	۲
۵- نامه اداری.....	۲
۶- ارسال نامه اداری.....	۲
۷- فوریت نامه اداری.....	۳
۸- طبقه بندی مکاتبات.....	۳
۹- تشریح اجزا و ویژگی‌ها.....	۵
۱۰- ارکان نامه‌های اداری.....	۵
۱۱- ثبت موضوع نامه در سیستم اتماسیون.....	۱۰
۱۲- اندازه و ابعاد کاغذ نامه‌ها.....	۱۰
۱۳- تاریخ تصویب و اجرا.....	۱۲
۱۴- پیوست‌ها.....	۱۳
۱۵- نمونه الگوی نامه فارسی در برگ A4.....	۱۳
۱۶- نمونه الگوی نامه انگلیسی در برگ A4.....	۱۴

۱- هدف

هدف از تهیه و تدوین این دستورالعمل، استانداردسازی و ایجاد رویه یکسان در تهیه و نگارش مکاتبات اداری کارکنان در سطح شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران می‌باشد.

۲- دامنه کاربرد

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و شرکت‌های فرعی تابعه

۳- مسئولیت‌ها

۱-۳- رئیس دفتر مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران مسئولیت نظارت بر اجرای کامل این دستورالعمل را برعهده دارد.

۲-۳- مدیران و رؤسای واحدهای ستادی شرکت و مدیران عامل، مدیران و رؤسای واحدهای مختلف در شرکت‌های فرعی تابعه بر حسن اجرای این دستورالعمل در شرکت‌ها و واحدهای تحت سرپرستی خود نظارت دارند.

۴- تعاریف

۱-۴- نامه اداری

هر نوشته شامل (دستنویس یا تایپ شده) که دارای ارکان نامه اداری و حاوی موضوعات اداری باشد و به عنوان وسیله ارتباطی در داخل و خارج از سازمان مورد استفاده قرار گیرد.

تبصره ۱: نامه‌های اشخاص به سازمان‌ها پس از انجام مراحل ثبت در دبیرخانه شرکت و همچنین احکام کارگزینی و ابلاغ‌ها (ناظیر حکم انتصاب ، مأموریت، مرخصی و ...) به صورت فرم یا انشایی "اداری" تلقی می‌گردد.

۲-۴- ارسال نامه اداری

نامه‌های اداری بر اساس دو نوع الگو تهیه و ارسال می‌گردند:

۰. الگوهای الکترونیکی (پیش‌نویس سیستمی)

الگوهای پیش‌نویس نامه استاندارد قبل استفاده در پوشه عمومی سیستم اتوماسیون برید می‌باشند.

۰. الگوهای غیر الکترونیکی (پرینت کاغذی)

نامه‌های تهیه شده شامل: نامه‌های محترمانه، خیلی محترمانه و سری، که با استفاده از الگوهای تهیه نامه، پرینت گرفته شده و به صورت پستی به خارج از شرکت ارسال می‌گردد.

۳-۴- فوریت نامه‌های اداری

باذه و محدوده زمانی جهت ثبت نامه‌های اداری و رسیدگی و تهیه پاسخ به آن به شرح ذیل می‌باشد:

- **نامه آنی:** از نظر فوریت اقدام، بالاترین درجه را دارا می‌باشند و به محض دریافت در کوتاه‌ترین زمان می‌باشد نسبت به ارائه پاسخ به آن اقدام نمود. حداکثر زمان ثبت نامه آنی توسط دبیرخانه و ارسال به واحد مربوطه جهت پاسخگویی، ۱۵ دقیقه و حداکثر مدت زمان اقدام و اعلام پاسخ، ۸ ساعت اداری می‌باشد.
- **نامه خیلی فوری:** فوریت پاسخگویی به این نامه از نامه آنی کمتر بوده که به محض دریافت می‌باشد در بالاترین اولویت اقدام قرار گیرند. حداکثر زمان ثبت نامه خیلی فوری توسط دبیرخانه و ارسال به واحد مربوطه جهت پاسخگویی ۴۵ دقیقه و حداکثر مدت زمان اقدام و اعلام پاسخ، ۲ روز کاری می‌باشد.
- **نامه فوری:** نامه‌ای که نسبت به حالت معمول و جاری، می‌باشد سریع‌تر اقدام گردد. حداکثر زمان ثبت نامه فوری توسط دبیرخانه و ارسال به واحد مربوطه جهت پاسخگویی، ۲ ساعت و حداکثر مدت زمان اقدام و اعلام پاسخ ۳ روز کاری می‌باشد.
- **نامه عادی:** شامل سایر نامه‌های اداری است که می‌باشد با توجه به شرایط، به بطور معمول و به ترتیب اقدام شوند. حداکثر زمان ثبت نامه عادی توسط دبیرخانه و ارسال به واحد مربوطه جهت پاسخگویی، ۴ ساعت و حداکثر مدت زمان اقدام و اعلام پاسخ، ۵ روز کاری می‌باشد.

۴-۴- طبقه‌بندی اسناد و مکاتبات

به منظور حفظ و صیانت از اطلاعات سازمان، حسب اهمیت سطوح امنیتی انواع مکاتبات و اسناد به پنج سطح ذیل تقسیم می‌شود:

۱-۴-۴- عادی

اسناد و یا مکاتباتی که جهت اطلاع و درخواست‌های کارکنان و یا در جهت انجام فعالیت‌های سازمان و... بوده که افشاری آن‌ها اختلال در عملکرد سازمان بوجود نمی‌آورد.

۲-۴-۴- محرومانه

اسناد و یا مکاتباتی که افشاری غیرمحاذ آن‌ها موجب اختلال در امور داخلی شرکت شده و یا با مصالح اداری مغایر باشد محرومانه تلقی می‌گردد.

۳-۴-۳- خیلی محترمانه

اسناد و یا مکاتباتی که افشای غیرمجاز آن‌ها نظام امور شرکت را مختل نموده و اجرای وظایف اساسی آن را ناممکن نماید، اسناد یا مکاتبات **خیلی محترمانه** تلقی می‌گردد.

۴-۴-۴- سری

اسناد و یا مکاتباتی که افشای غیرمجاز آن‌ها منافع عمومی و امنیت ملی را دچار مخاطره کند، **سری** تلقی می‌گردد.

۵-۴-۴- به کلی سری

اسناد و یا مکاتباتی که افشای غیرمجاز آن‌ها به اساس حکومت و یا منافع ملی کشور ضرر جبران ناپذیری برساند، **به کلی سری** تلقی می‌گردد.

تبصره ۲: سطوح سمت‌های مشخص شده در تعیین طبقه بندی اسناد از حیث دسترسی و نوع گردش در چرخه اداری به ترتیب در اسناد به کلی سری، معاون وزیر و مدیرعامل شرکت، اسناد سری، معاونین وزیر یا مدیران عامل شرکت‌ها، برای اسناد خیلی محترمانه، مسئولین بالافصل مدیران عامل شرکت‌ها و جهت اسناد محترمانه، معاونین مدیر و مسئولین ادارات در شرکت‌ها می‌باشند.

تبصره ۳: سوابق کلیه اسناد طبقه بندی شده که به شرکت واصل و یا برای سایر دستگاه‌ها صادر می‌شود، می‌بایست در دبیرخانه محترمانه ثبت و نگهداری شود لذا ضروری است شخص تحويل گیرنده نامه، از سلامت نامه و دربسته بودن و لاک و مهر آن اطمینان حاصل نماید.

تبصره ۴: ثبت و بایگانی مکاتبات دارای طبقه‌بندی محترمانه و بالاتر می‌بایست در دبیرخانه محترمانه صورت پذیرد و ثبت آن در دبیرخانه عادی مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۵: دبیرخانه‌های عادی مجوز باز نمودن پاکاتی را که روی آن‌ها کلماتی مانند: مستقیم، شخصاً مفتوح شود، شخصاً ملاحظه فرمایید، درج شده باشد را نداشته و صرفاً می‌بایست شماره مندرج روی پاکت را در دفتر و یا رایانه ثبت نموده و پاکت را مستقیماً به مدیر مربوطه تحويل نمایند.

۵- تشریح اجزا و ویژگی‌ها

۱-۱- اركان نامه‌های اداری

ترتیب متداول بخش‌های نامه‌های اداری از بالا به پائین صفحه به شرح ذیل می‌باشد:

محل	اجزاء	ارکان
بالا - راست	عبارت "به نام خدا"	سرلوحه
بالا - وسط	آرم و نشان شرکت	
	شماره نامه	
بالا - چپ	تاریخ نامه	
	پیوست	
راست چین	جناب آقای/ سرکار خانم (نام مخاطب) سمت مخاطب	مخاطب
وسط چین	موضوع نامه	عنوان
راست چین	سلام و احترام	متن نامه
پاراگراف اول	مقدمه (سوابق قبلی)	
بخش‌های میانی	پیکره اصلی (شرح موضوع)	
پاراگراف آخر	بخش پایانی (نتیجه و هدف)	
وسط چین مایل به چپ	نام و نام خانوادگی (حقیقی)	امضای نامه
	سمت سازمانی (حقوقی)	
	تصویر امضاء	
راست چین	اسامی و سمت گیرندگان رونوشت	رونوشت
وسط چین	عدد صفحه	شماره صفحه
آخرین خط صفحه	نشانی و کدپستی، شماره تماس، پست الکترونیک، تارنما و شناسه ملی	نشانی شرکت

۱-۱-۵ - سرلوحه

- عبارت «به نام خدا» در بالاترین نقطه سمت راست نامه قرار گیرد.
- آرم: منظور آرم شرکت است.
- شماره: ردیف دفتر انديکاتور سازمان فرستنده است که در صورت پاسخگویی باید به آن اشاره شود.
- تاریخ: تاریخ صدور نامه میباشد که در سمت چپ نامه به صورت مرسوم با عدد نوشته میشود.
- پیوست: در مقابل آن تعداد برگهای اسناد و اوراق و سایر مدارکی که ممکن است همراه نامه ارسال شود، نوشته میشود. در نامه های غیرالکترونیکی نوشتن «دارد» در مقابل پیوست مرسوم بوده و بهتر است تعداد و نوع مدارک همراه در این قسمت به روشنی مشخص گردد. در نامه های الکترونیکی تمامی پیوست های متنی میبايست در قالب فایل PDF ضمیمه گردد.
- در صورت تعدد پیوست ها، به منظور تسريع در یافتن ضمیمه مورد نظر، می بايست پیوست ها، شماره گذاری و فایل های ضمیمه، نام گذاری گردند. (از قرار دادن نام فایل ها با عبارات پیش فرض نظیر Scan و ... خودداری گردد.)

۲-۱-۵ - عنوان

- مخاطب نامه های اداری یا اشخاص حقوقی یا حقیقی هستند که به نمایندگی سازمان ها متولی امور مربوطه میباشند. (عنوان اشخاص حقوقی: عنوان ثبت شده و رسمی سازمان مورد نظر نوشته میشود). به عنوان مثال: مشاور محترم وزیر و مدیر کل دفتر وزارتی.
- عنوان اشخاص حقیقی: منظور آن دسته از افرادی است که به موجب قانون / حکم در سازمان های دولتی، موسسات و شرکت ها عهده دار انجام وظایفی میباشند.

۳-۱-۱-۵ - نکاتی در خصوص اصول نگارش نام و عنوان اشخاص در نامه های اداری

- اسمی ساده و محترمانه نوشته شود و از به کار بردن القاب و عنوانین اضافی تحصیلی نظیر "دکتر" و "مهندس" در نامه اداری خودداری گردد. (جز مقام عالی وزارت، معاونین محترم وزیر و ریاست محترم جمهوری)
- ابتداء نام خانوادگی شخص همراه با عبارت "جناب آقای" یا "سرکار خانم" و در سطر بعد عنوان کامل سمت اداری همراه با واژه "محترم" نوشته شود.
- نوشتن واژه "محترم" پیش از عنوان شرکت ها مجاز نمیباشد.
- در نامه های ارسالی خطاب به کارکنان شرکت که علاوه بر سمت سازمانی به طور غیر رسمی در کارگروهها و یا کمیته هایی عضویت دارند صرفا به عنوان سمت مرتبط با موضوع کاری اشاره گردد.

دستورالعمل استاندارسازی مکاتبات اداری

- به کار بدن واژه‌هایی مانند "مدیریت" به جای "مدیر" ، "ریاست" به جای "رئیس" و "معاونت" به جای "معاون" پس از نام حقیقی اشخاص مجاز نمی‌باشد.

۱-۲-۲-۵ - موضوع

عبارت کوتاهی است که محتوای کلی و مقصود اصلی نویسنده نامه را مشخص می‌نماید و در حقیقت کلید اطلاعات درون نامه است.

نادرست	درست
موضوع: کتاب	موضوع: ارسال کتاب ...
موضوع: همایش	موضوع: شرکت در همایش
موضوع: تقاضای وام ... میلیونی برای رفع مشکلات مالی	موضوع: درخواست وام
موضوع: انفجار کپسول گاز ... کیلویی در منزل مسکونی واقع ...	موضوع: حادثه انفجار کپسول گاز

۳-۱-۵ - متن

اصلی‌ترین و مهم‌ترین بخش نامه‌های اداری است به طوری که موفقیت سازمان‌ها و دریافت پاسخ در گرو تنظیم درست آن می‌باشد. نارسایی، مبهم بودن و به عبارتی نرساندن پیام باعث اتلاف وقت و انرژی و دوباره کاری و تعدد نامه‌نگاری می‌گردد. متن هر نامه از قسمت‌های زیر تشکیل می‌شود:

- عباراتی به نشانه ادب و احترام
- مقدمه
- پیکره اصلی پیام
- بخش پایانی

۱-۳-۱-۵ - سلام در مکاتبات اداری

در ابتدای متن نامه از عبارت "با سلام و احترام" استفاده گردد و از بکاربردن سایر عبارات نظیر "سلام علیکم" ، "بسلام و درود" و امثال‌هم در مکاتبات اداری شرکت خودداری گردد.

۲-۳-۱-۵ - مقدمه نامه

- در ابتدای متن نامه از هدف نامه و انگیزه نگارش آن به منظور آماده سازی و جهت دهی به ذهن مخاطب استفاده شده و در صورت وجود سوابق حتماً با ذکر آنها آغاز گردد. در نامه اداری استفاده از شعر، مثل و امثال‌هم مناسب نمی‌باشد.
- در مورد نامه‌هایی که در پاسخ به نامه یا دستور رسیده تهیه و ارسال می‌گردد از واژه‌های "بازگشت" و "در پاسخ" به جای واژه "عطاف" استفاده گردد و در سایر موارد می‌توان نامه را بصورت ذیل آغاز نمود:

با توجه به بخشنامه شماره ...
در اجرای دستور تلفنی مورخ ...
در اجرای دستور شفاهی آن مقام ...

تبصره ۶ : با توجه به اینکه پاسخ نامه ها با فاصله زمانی بعد از وصول آنها تهیه و ارسال می گردد، جهت تسریع در پاسخگویی، بعد از ذکر سابقه، موضوع نامه نیز ذکر گردد. به عنوان مثال: بازگشت به نامه شماره در خصوص چگونگی پرداخت پاداش پایان سال کارکنان به آگاهی می رساند:

- چنانچه نامه ای به منظور ارسال اطلاعات تكمیلی، پیگیری یا اصلاح نامه قبلی ارسال گردد، ذکر سابقه بدین صورت می باشد: پیرو نامه شماره ... مورخ ...
- در مقدمه نامه هایی که بدون سابقه قبلی تهیه می گردد، می بایست دلایل نگارش نامه به روشنی بیان شود. به عنوان مثال: "از آن جا که افزایش سطح مهارت های شغلی کارکنان، همواره یکی از اهداف مورد نظر این دفتر بوده است؛ با توجه به نیاز سازمانی، اولین دوره آموزش ضمن خدمت ویژه کارکنان برگزار می گردد".
- چنانچه دلیل نوشتن نامه اجرای تکالیف قانونی باشد، اشاره به اصل یا قانون، ماده و تبصره آن ضروری است. به عنوان مثال: "در اجرای ماده ۸ قانون مجازات، افسای نامه های طبقه بندی شده و به منظور بررسی و تنظیم پیش نویس آیین نامه طرز نگهداری اسناد محترمانه دولتی ..."
- برای آشنا نمودن مخاطب با سابقه موضوع از عبارت "به استحضار می رساند" برای مقامات بالاتر، "به آگاهی می رساند" برای مقامات هم سطح و "به اطلاع می رساند" برای مقامات زیر دست استفاده می شود. در ادامه نیز موضوع نامه با استفاده از اختصار، شفافیت و ساده نویسی بیان می گردد.

۳-۱-۵ - پیام یا پیکره اصلی نامه

- یکی از ایرادات اصلی نامه های اداری، مبهم بودن و نارسانی متن اصلی نامه است. لذا توصیه می گردد:
- در موقع نوشتن هر نامه همواره خود را در مقام مخاطب قرار دهید.
 - سلسله مراتب اداری در نگارش نامه ها رعایت گردد.
 - فرض کنید که می خواهید پیام را حضوری و شفاهی به مخاطب برسانید. آن چه می خواهید بگویید روى کاغذ بیاورید تا ساختار اصلی نامه آماده گردد سپس با کمی دستکاری در نوشته عیوب کلامی آن را رفع نمائید.
 - مختصر بنویسید (از به کار بردن واژه های هم معنا و مترادف و جملات احساسی خودداری نمایید).
 - از کلماتی استفاده کنید که مخاطب در فهم آن ها مشکل نداشته باشد.
 - ترجیحاً یک موضوع را مطرح کنید؛ و چنانچه ناگزیر به نوشتن چندین موضوع در یک نامه اداری هستید، ابتدا موضوع اصلی و سپس موضوعات فرعی را بیان نمایید.

- نامه را پس از بازخوانی و بررسی مجدد نگارش و املای متن، از نظر اثرات حقوقی و بار مالی آن ارزیابی نمایید.

۴-۳-۱-۵- بخش پایانی (نتیجه)

مطلوب پایانی نامه‌ها اغلب تأکید، تشویق و ترغیب مخاطب به انجام درخواست و یا سرعت بخشیدن به آن است. صراحت در اعلام موضوع درخواست در این بخش، مخاطب را به تصمیم‌گیری صحیح هدایت می‌کند.

- در این قسمت برای بیان درخواست خود از عبارات "خواهشمند است" برای تقاضا از مقام بالادست، "مقتضی است" برای تقاضا از مقام‌های هم عرض و "شایسته است" برای مقام‌های پایین‌تر و در انتهای می‌توان با تشکر از مخاطب نامه را به پایان برد.

به عنوان مثال:

- خواهشمند است با انتقال اینجانب از به موافقت و دستور اقدام صادر فرمایید.
- با توجه به مطالب فوق، شایسته است همکاران محترم در اجرای مفاد بخشنامه مذکور دقت لازم بعمل آورند.

۴-۱-۵- امضای نامه

در اصطلاح اداری و بانکی، امضاء به علامتی خاص اطلاق می‌گردد که ذیل هر نامه، نوشته و یا سند گذاشته و موجب اعتبار آن می‌گردد. لذا مسئولیت نهایی با امضاء کننده آن می‌باشد.

۴-۱-۱-۵- قواعد امضای نامه

نکاتی در خصوص امضاء در نامه‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

- محل امضاء در وسط متمایل به سمت چپ صفحه و به فاصله سه سطر از سطر پایانی باشد.
- سطر اول نام و نام خانوادگی و در سطر بعد سمت سازمانی امضاء کننده درج گردد.
- امضاء زیر سمت سازمانی درج شده و بگونه‌ای که نام و سمت امضاء کننده را مخدوش ننماید.
- عناوین و القابی همانند دکتر، مهندس و... در محل امضاء و عباراتی اعم از تشکر و آرزوی سلامتی در محل امضاء درج نگردد.
- در صورت نبود امضاء کننده اصلی، امضاء شخص صلاحیت دار (در صورت داشتن مجوز امضاء با درج عبارت "از طرف" به جای شخص امضاء کننده اصلی) معتبر می‌باشد.

۵-۱-۵- رونوشت

به طور معمول تعداد نسخ در نامه‌های غیرالکترونیک (پرینت کاغذی) سه نسخه می‌باشد که نسخه اول گیرنده، نسخه دوم بایگانی و پاراف تهیه کنندگان نامه و نسخه سوم جهت اقدام کننده و رونوشت گیرنده‌گان می‌باشد.

دستورالعمل استاندارسازی مکاتبات اداری

در تهیه نامه‌ها به صورت الکترونیکی (پیش نویس) نام کاربر سیستم اتوماسیون به طور خودکار به عنوان تهیه کننده نامه در فیلد مربوطه درج می‌گردد که در صورت لزوم می‌توان نام سایر اشخاصی که در تهیه یا تأیید متن نامه نقش داشته‌اند را به فیلد مذکور اضافه نمود.^۱

تبصره ۷: از ارسال رونوشت‌های غیر ضروری خودداری گردد.

تبصره ۸: سلسله مراتب در نوشتن اسمی گیرندگان رونوشت‌ها می‌بایست رعایت گردد. (به ترتیب مقام، سمت اداری و یا اولویت واحدهای مرتبط با موضوع درج شود.)

۶-۱-۵- نشانی (نشانی سازمان)

نشانی کامل فرستنده در آخرین بخش نامه‌های اداری همراه با کد پستی، شماره‌های تماس، دورنگار، شناسه ملی، نشانی پست الکترونیکی و یا پایگاه اینترنتی سازمان در پائین صفحه درج می‌شود.

۲-۵- ثبت موضوع نامه در سیستم اتوماسیون

هنگام ثبت نامه‌های صادره و واردہ در سیستم می‌بایست موضوع نامه‌ها با توجه به اصل پیام یا درخواست و کلمات کلیدی موضوع به طور خلاصه و با املاء صحیح در قسمت چکیده تایپ شود. (معمولًا اصل درخواست گزیده‌ای از پاراگراف آخر نامه می‌باشد.)

از بکار بردن کلمات غیر ضرور نظیر: "درخصوص..."، "نامه به امضای ..."، در فیلد چکیده خودداری گردد.

هم چنین کلمات کلیدی و پر کاربرد نظیر "نفتگاز" و "نفتکوره" می‌بایست به طور صحیح (جدا از هم) نوشته شده تا در جستجوهای بعدی به سهولت قابل دسترسی باشد.

۳-۵- اندازه و ابعاد کاغذ نامه‌ها

نامه‌های اداری بر اساس میزان محتوای نامه در دو قطع کوچک (A5) و بزرگ (A4) تهیه می‌گردند، معمولاً نامه‌ها تا شش سطر در قطع کوچک و نامه‌های بیشتر از شش سطر در قطع بزرگتر چاپ می‌گردند.

۳-۱- نگارش نامه

- تاپ نامه‌ها با دو سانتی‌متر از زیر آرم انجام شده و حاشیه سطرهای نامه می‌بایست از طرفین صفحه حداقل دو سانتی متر فاصله داشته باشند.

۱. در نامه‌های الکترونیکی (پیش نویس) که به امضای معاون محترم وزیر و مدیر عامل شرکت تهیه می‌شود، الزامی به درج نام تهیه کننده نامه و گیرندگان داخلی شرکت به عنوان رونوشت در انتهای متن نامه نمی‌باشد. کلیه نامه‌های به امضای ایشان به معاونین رونوشت داده شود.

دستورالعمل استاندارسازی مکاتبات اداری

- فاصله در اجزاء نامه برای زیبایی ظاهر نامه استفاده شده، لیکن امکان تغییر در فواصل آن با در نظر گرفتن لزوم قرار دادن متن نامه در یک صفحه وجود دارد.
- برای کاهش تعداد صفحات نامه در صورت تعدد گیرنده‌گان نامه، می‌توان از آوردن اسم حقیقی اشخاص صرفنظر نموده و عنوان سمت آنان ذکر گردد. هم چنین امکان استفاده از عنوانین به صورت دو ستونی وجود دارد.
- نامه اداری می‌باشد در یک طرف صفحه نوشته شده و حاشیه آن خالی باشد.
- نامه می‌باشد با نهایت دقیقت در صحت مطالب و منطبق بر واقعیات، سوابق و مدارک تهیه شود.
- جهت فهم موضوع، دوری از ابهام، شیوه‌ای سخن و روانی و ساده‌نویسی در نامه‌های اداری از بکار بردن لغات قدیمی و نامأنوس پرهیز گردد..
- از به کار بردن واژه‌هایی هم معنی پشت سر هم خودداری گردد.
- از نشانه‌های قراردادی (ویرگول، نقطه و...) بر اساس قواعد صحیح آیین نگارش استفاده شود.
- تبصره ۹: نشانه‌های قراردادی بدون فاصله پس از عبارات آورده شده و با یک فاصله از کلمه بعد استفاده می‌شود.
- نامه‌ها تایپ شده و با فونت مناسب نوشته شود.
- رعایت سلسله مراتب در ارجاع نامه‌ها همواره می‌باشد مدنظر قرار گیرد و اولین ارجاع در نامه‌های تهیه شده، مسئول عالی سازمان مربوطه باشد.
- تنظیم و طرح مطالب نامه به ترتیب اهمیت موضوع صورت پذیرد و پس از آن درخواست از گیرنده نامه محترمانه مطرح شود و در ادامه در صورت امکان راه حل یا پیشنهاد ارائه گردد.
- پائین صفحه نامه‌هایی که بیش از یک صفحه تهیه گردیده، می‌باشد حتماً شماره‌گذاری شود.
- در نامه‌های غیرالکترونیک، تایپ کننده نامه می‌تواند در پائین صفحه با فونت ریز کد تایپ خود را برای دسترسی بعدی به فایل مربوطه قید نماید که معمولاً حرف اول نام خانوادگی خود به همراه کد عددی فایل می‌باشد. (مثال: س/۲۶۱۵)
- در حروف چینی حتی الامکان فضای مناسب برای حاشیه نویسی مخاطب منظور گردد.
- در نامه‌های فارسی، اندازه فونت قسمت‌هایی از متن نامه که به لاتین نوشته شده دو شماره کوچکتر از اندازه فونت حروف فارسی و ترجیحاً با فونت *Times New Roman* باشد.

۵-۳-۲- درج جدول در نامه ها

- عرض جدول به اندازه متن نامه بوده و وسط چین باشد.
 - خطوط دور جدول و زیر ردیف سر ستون کمی ضخیم تر باشد.
 - فونت و قلم برای عنوانین سرستون های جدول (B Zar ۱۲ Bold) و برای ردیفها (B Zar ۱۴) باشد.
 - رنگ زمینه ردیف سر ستون یک درجه تیره تر از سایر ردیف ها باشد.
 - نوشته های داخل جدول از نظر عمودی وسط چین و از نظر افقی نیز ترجیحاً وسط باشد.
 - خطوط عمودی جدول به نحوی تنظیم گردد که عرض ستون ها متناسب با متن داخل آن بوده و حتی الامکان نوشته های ردیف ها در یک خط جا شود.
- نمونه جدول داخل متن نامه :

ردیف	نام	نام خانوادگی	محل خدمت

۶- تاریخ تصویب و اجرا

این دستورالعمل توسط واحد دفتر مدیر عامل تهیه و توسط مدیریت مهندسی ساختار در هفت بند تنظیم و تدوین گردیده و در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۸ به تصویب معاون محترم وزیر و مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران رسید.

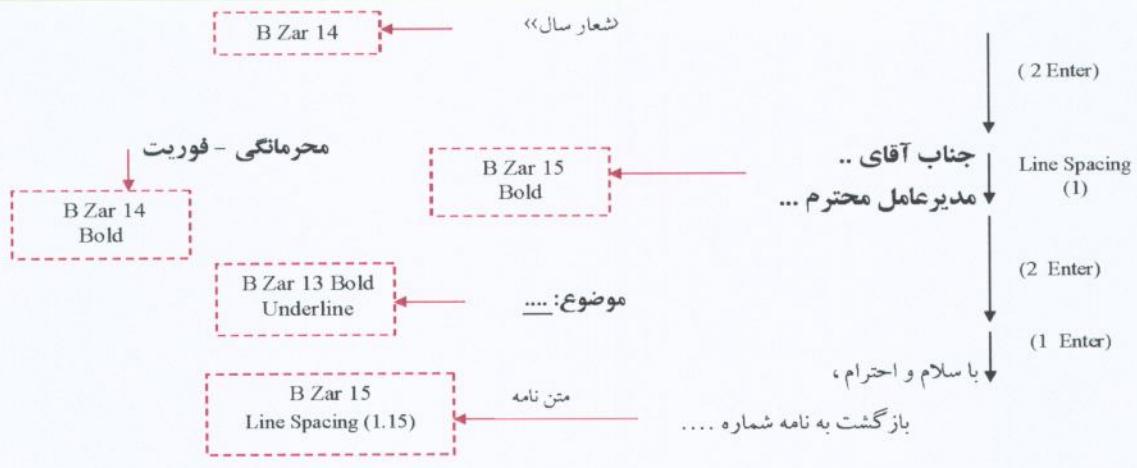
علیرضا صادق آبادی
معاون وزیر و مدیر عامل

وحید عبداللهزاده
مدیر مهندسی ساختار

علیرضا هاشمی
رئیس دفتر مدیر عامل

۷- پیوست‌ها

۱- نمونه الگوی نامه فارسی در برگ A4

تهران، خیابان استاد تجات الهی، خیابان ورشو جنب پارک، پلاک ۴، کد پستی ۱۵۹۸۶۶۶۱۱- شناسه ملی شرکت: ۱۰۱۰۱۳۳۵۴۰۸
تلفن: ۰۲۹-۸۸۹۲۸۲۲۰ پست الکترونیکی: www.niordc.ir

شرکت ملی پالایش و توزیع نفت ایران

دستورالعمل استاندارسازی مکاتبات اداری

۲-۷- نمونه الگوی نامه انگلیسی در برگ A4

Iranian Ministry of Petroleum
National Iranian Oil Refining & Distribution Company
(NIORDC)

IN THE NAME OF GOD → Times New Roman 13 Bold

Date : → Times New Roman 13
Ref :

first and last name of the person
to whom you writing their street Address city , St Zip...

Dear Mr. / Ms. Full name

Thank you for your letter dated August 18th 2016

Inside Address
Times New Roman 14 Bold

Salutation
Times New Roman 14 Bold

Body
Times New Roman 14

Best regards,

Name
Director

Signature
Times New Roman 14 Bold

No.4, Varsho St., Ostad Nejatollahi Ave., Tehran/ IRAN-P.O.Box:1598666611-Tel:+9821-88928220-29

Web : www.niordc.ir